

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Põhiõigused](#) > [Ettevõtlus Ja Inimõigused](#) > Austria

Ettevõtlus ja inimõigused

Sisu koostaja:

Austria

Austria

1. Milline kohtulik kaitse mul on, kui satun teie riigis ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumise ohvriks? Kas see kaitse hõlmab hüvitamist?

Nagu teisteski liikmesriikides, määratakse rahvusvaheline kohtualluvus suuresti kindlaks Brüsseli Ia määruse alusel ([määrus nr 1215/2012](#), edaspidi „määrus“). See võimaldab esitada hagi – eelkõige kui ettevõtja (või selle filiaali) registrijärgne asukoht on Austrias – olenemata sellest, kus on hageja elu- või asukoht ja/või millise riigi kodanik ta on. Määruse artiklis 7 on nimetatud ka muid kohtualluvuse aluseid. Oluline võib olla koht, kus kahju tekitanud sündmus toimus või kus lepinguline kohustus oleks tulnud täita.

2. Kas ränkade inimõiguste rikkumiste suhtes kohaldatakse erieeskirju? Kas neid eeskirju kohaldatakse keskkonnakuritegude või tõsise tööalase ärakasutamise suhtes?

Austria lepinguvälise vastutuse seadus ei sisalda erinorme ränkade inimõiguste rikkumiste kohta. Kui aga ränk inimõiguste rikkumine toob kaasa seadusega kaitstud individuaalse õiguse rikkumise, võib kõne alla tulla üldine lepinguline vastutus. Teisisõnu, igaüks, kes kahjustab tahtlikult või hooletusest õigusvastaselt teise isiku elu, tervist, vabadust, vara või mis tahes muud õigust, vastutab kahju eest. Kui kahju tekitatakse elule või tervisele, vabadusele, varale või mis tahes muule õigusele, ei vastuta selle eest üksnes kahju otsene tekitaja, vaid igaüks, kes ei võtnud vajalikke ja mõistlikke meetmeid, et vältida kolmandale isikule kahju tekitamist, kui see isik lõi riskiallika (*Verkehrssicherungspflicht*).

Kriminaalõiguse seisukohast käsitatakse ränki inimõiguste rikkumisi samuti üldiste kuritegudena.

3. Olen Euroopa riikidevahelise kontserni väljaspool Euroopa Liitu aset leidnud tegevusest tulenenud inimõiguste rikkumise ohver. Kas õiguskaitses on mulle teie riigis kättesaadav, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis? Millistel tingimustel saan väita, et mu õigusi on rikutud? Kust võin leida lisateavet?

Vt vastus 4. küsimusele allpool.

4. Kas ombudsmani institutsioonid, võrdõiguslikkust edendavad asutused või inimõigustega tegelevad riiklikud asutused toetavad Euroopa riikidevaheliste kontsernide väljaspool Euroopa Liitu aset leidvate, ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste ohvreid? Kas õiguskaitses on

mulle teie riigis kättesaadav, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis? Kas teie riigis on teisi avalik-õiguslikke asutusi (nt töö- või keskkonnainspektsioon), kes võivad minu juhtumit uurida? Kust võin leida teavet oma õiguste kohta?

Nagu teisteski liikmesriikides, määratakse rahvusvaheline kohtualluvus suuresti kindlaks Brüsseli Ia määruse alusel ([määrus nr 1215/2012](#)). See võimaldab esitada hagi – eelkõige kui ettevõtja (või selle filiaali) registrijärgne asukoht on Austrias – olenemata sellest, kus on hageja elu- või asukoht ja/või millise riigi kodanik ta on. Määruse artiklis 7 on nimetatud ka muid kohtualluvuse aluseid. Oluline võib olla koht, kus kahju tekitanud sündmus toimus või kus lepinguline kohustus oleks tulnud täita.

Kui Brüsseli Ia määrus ega 2007. aasta Lugano konventsioon (tsiviil- ja kaubandusasjade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsioon) ei ole kohaldatavad, on Austria kohtul rahvusvaheline pädevus kohtualluvuse seaduse (*Jurisdiktionsnorm* – JN) § 27a kohaselt alati olemas, kui tal on territoriaalne pädevus. Kohtualluvuse seaduse §-s 92a käsitletud kahju tekitamise korral on kohtualluvuse aluseks siiski üksnes kahju tekitanud tegevuse toimumise koht. Kõne alla võivad siiski tulla ka muud kohtualluvuse alused, nagu lepingu täitmise koht vastavalt kohtualluvuse seaduse §-le 88 või vara asukoht vastavalt kohtualluvuse seaduse §-le 99.

5. Kas teie riik kohustab Euroopa riikidevahelisi kontserne looma kaebuste lahendamise mehhanisme või vahendusteenuseid, mille raames arutatakse nende ettevõtlusega seotud tegevusest tulenevaid rikkumisi? Kas neid kohustusi kohaldatakse ka väljaspool Euroopa Liitu aset leidnud rikkumiste suhtes? Kes teostab teie riigis selle tegevuse üle järelevalvet? Kas on võimalik tutvuda süsteemi toimimist käsitlevate avalike aruannetega? 6. Kas mul on haavatava kuriteohvrina eriõigusi, kui palun abi ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste vastu? Kas õigusabi on mulle kättesaadav, ja millistel tingimustel? Millised kulud katab õigusabi? Kas õiguskaitse on mulle kättesaadav samadel tingimustel, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis?

Tasuta õigusabi andmine ei ole seotud Austria või ELi kodakondsusega.

Tasuta õigusabi eesmärk on võimaldada kõigil vaidluse pooltel nende isiklikust majanduslikust seisundist olenemata oma õigusi tsiviilõiguse alusel maksma panna või oma õigusi kohtus kaitsta. Kohtuvaidlusega kaasnevad kulud ei tohiks takistada nõudeid esitamast või end kaitsmast, isegi kui isikul endal ei ole selleks piisavalt rahalisi vahendeid. Tasuta õigusabi andmise võimalusega soovitakse kõrvaldada üksikisikute majanduslikust seisundist tulenevad erinevused ja saavutada mitte üksnes võrdsuse põhimõtte, vaid ka Euroopa inimõiguste konventsiooni artikli 6 lõikest 1 tuleneva õigusemõistmisele vaba ja takistuseeta juurdepääsu õiguse järgimine ning tagada igaühele võrdne juurdepääs õigusemõistmisele.

Tasuta õigusabi andmisega vabastatakse menetlusosaline oma õigusabikulude tasumise kohustusest siiski vaid ajutiselt. Seda ajutist vabastust vastaspoole suhtes ei kohaldata.

Kohus annab poolele tasuta õigusabi üksnes juhul, kui menetlus tooks vastasel juhul kaasa poolele vajalike elatusvahendite vähenemise. Tasuta õigusabi saamiseks ei tohi kavandatud hagi või kaitsevaid olla ilmselgelt põhjendamatu või asjatu.

Vajalike elatusvahendite all mõistetakse vahendeid, mida pool vajab iseendale ja tema ülalpidamisel olevatele pereliikmetele tagasihoidliku elatustaseme tagamiseks. Vajalikud elatusvahendid on need, mis jäävad hädavajalike ja tavapärase elatusvahendite vahepeale. Need jäävad tasustatavat tööd tegeva isiku keskmise

statistilise sissetuleku ja elatusmiinimumi vahele. Rahvusvaheliste kohtuasjade puhul hinnatakse tagasihoidliku elatustaseme tagamiseks vajalikke elatusvahendeid elukohas valitsevate olude põhjal.

Austria tsiviilkohtumenetluse seadustiku §-s 64 on loetletud kulud, mida võidakse tasuta õigusabiga katta.

Teatavatel tingimustel võidakse välisriigi hagejatelt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 57 alusel nõuda tagatise esitamist, st et kostjale tuleb tema nõudel esitada tagatis menetluskulude katmise kohta. Paljude kahepoolsete lepingutega on sellise tagatise saamine siiski välistatud. Lisaks sellele on menetluskulude kohta tagatise esitamise nõudest võimalik vabastada ka tasuta õigusabi raames (tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 64 lõike 1 punkt 2).

Austria sõlmitud kahepoolsed lepingud leiab Euroopa ja rahvusvaheliste suhete ministeeriumi veebisaidilt: [Bilaterale Staatsverträge – BMEIA, Außenministerium Österreich](#).

■ Viimati uuendatud: 22/11/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.